

Ilmalämpöpumpun kova hurina repii hermoja

Kirjoittanut kk_toimitus To, 11/02/2010 - 14:44

Asennusvirheitä, meteliä, hidasta huoltoa ja saavuttamattomia säästöjä. Huimasti yleistyneet ilmalämpöpumput eivät toimi aina odotusten mukaisesti.

Hämeenlinnalainen **Jouko Hahl** hankki ilmalämpöpumpun pari vuotta sitten. Ensimmäisen talven pumppu toimi hyvin ja tuotti mukavia säästöjä lämmityskuluissa. Ongelmat alkoivat viime syksynä. Hahlin mukaan laitteen ulkoyksikkö on pitänyt epätavallisen kovaa meteliä.

-Pahimmillaan se on ollut kuin suihkukoneen turbiini. Lämmitystehokin on tuntunut vähentyneen ensimmäisestä talvesta. Eräänä päivänä ulkoyksikön pohja alkoi jäätyä.

Kaikkein ikävintä asiassa on se, että myyjäliikettä ongelmat eivät ole tuntuneet kiinnostavan kovin paljon. Tammikuussa Hahl oli odottanut jo pari kuukautta turhaan, että asentaja tulisi tutkimaan tarkemmin, mistä ongelmat johtuvat.

Isäntä itse epäilee, että asennuksessa on saatettu tehdä virhe. Kun asentaja saatiin lopulta paikalle, mitattiin laitteesta mahdollinen kylmäainevajaus.

Kuluttajaneuvojille tuttu tilanne

Ilmalämpöpumppu ottaa ulkoilman energiaa talteen ja saa aikaan säästöjä lämmityslaskussa. Ei siis ihme, että laite on yleistynyt suomalaiskodeissa nopeaa tahtia, kun sähkön hinta on ollut huimassa kasvussa.

Nyt ilmalämpöpumppuja on asennettu noin 200 000 tuhanteen kotitalouteen. Ylikuumentunut pumppukauppa on houkutellut alalle

myös tekijöitä, joilla ei ole homma hanskassa.

Jouko Hahlin huolet kuulostavat tutuilta kuluttajaneuvojen korvissa.

-Ammattitaitoisia asentajia ei ole ollut tarpeeksi. Huoltoa ei ole välttämättä mietitty ollenkaan, kuvailee kuluttajaoikeusneuvoja **Anna-Kaisa Veijola-Heikkinen** alan kasvukipuja.

Viime vuonna kuluttajaoikeusneuvojille tuli 450 yhteydenottoa ilmalämpöpumppujen takia.

Ongelmat ovat moninaisia. Pumput jäätyvät, pitävät meteliä, varaosien ja huollon saatavuudessa on pulmia. Joskus pumppu ei ole tarkoitettu ollenkaan pohjoismaiseen ilmastoon.

Rekisteri auttaa asennusliikkeen valinnassa

Aivan uudenlaista apua ilmalämpöpumpun asennusliikkeen valintaan tarjoaa Turvatekniikan keskus Tukesin uusi kylmäalan asentajarekisteri. Siitä voi tarkastaa, onko juuri sinulle tarjottu asentaja hankkinut nykyvaatimusten mukaisen kylmäalan pätevyyden. Luettelo löytyy Tukesin nettisivuilta. Ensi vuonna kaikkien F-kaasuja sisältävien laitteiden asentajien pitää löytyä rekisteristä, jos he haluavat jatkaa alalla. Vielä toistaiseksi alalla saa toimia laillisesti sellaisetkin henkilöt, joiden ei ole tarvinnut osoittaa osaamistaan mitenkään.

Asentajan pätevyyden varmistaminen kannattaa, sillä varsin usein ongelmat johtuvat juuri asennusvirheistä. Liitokset on saatettu tehdä huolimattomasti, sisäyksikön paikka on huono tai kylmäaineen määrä on väärä. Toki käyttövirheilläkin on sijansa.

Asentajan ammattitaitoa tarvitaan jo enne varsinaista asennusta. Hänellä pitäisi olla pelisilmää selvittää, onko ilmalämpöpumppu ylipäättään sopiva ratkaisu juuri tiettyyn asuntoon.

Sokkeloisessa talossa pumpun puhaltama lämpö ei välttämättä leviä. Talon varsinainen lämmitysjärjestelmä on myös syytä säätää hiukan pienemmälle kuin pumppu. Toimenpide voi olla vaikea, jos pattereista puuttuvat termostaatit.

Säästöjen määrä vaihtelee

Motivan tuoreesta tutkimuksesta selvisi, että ilmalämpöpumpuilla saavutetut säästöt vaihtelevat rajusti. Tutkimuksen kohteena oli 78 sähkölämmitteistä pientaloa.

Peräti 30 kohteessa säästöt jäivät alle 200 euron vuodessa.

Kesimääräinen vuosisäästö oli noin 260 euroa sähkön nykyhinnoilla mitattaessa. Jopa kymmenessä talossa sähkön kulutus kasvoi laitteen hankkimisen jälkeen.

Kun tyypillinen ilmalämpöpumpun hinta pyörii 1500 – 2000 eurossa, niin laite ei todellakaan vaikuta erityisen kannattavalta investoinnilta. Jos pumpun käyttöikä jää kymmeneen vuoteen, ei se monessa kodissa ehdi tuottaa kummoisia säästöjä investoinnin takaisinmaksuajan jälkeen.

Motivan asiantuntija **Antti Kokkonen** toteaa tutkimuksen pohjalta, että monessa kodissa on vielä tekemistä, jotta pumppua opitaan käyttämään oikein. Huonojen tulosten taustalla voi olla myös asennusvirheitä, joita ei välttämättä voi pienin kustannuksin enää korjata.

Toki ilmalämpöpumppu tuottaa parhaimmillaan tuntuviakin säästöjä. Motivan tutkimuksessa noin viidennes taloista säästi yli neljäsataa euroa vuodessa sähkölaskussa. Suurin säästö oli yli 800 euroa vuodessa.

